

REDACTIUNEA,
ADMINISTRAȚIUNEA ȘI TIPOGRAFIA
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Distribuitori autorizați în toate
localitățile țării și în străinătate.
La 4 - R A T O
se primește la Administrația
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI ȘI ANUNTURI:
Biblioteca nr. 2, Dukeș Nachst.
Biblioteca nr. 3, Károlyi Le-
szly, Biblioteca nr. 4, O-
rsk-Nachst., Anton Orpelik.
Biblioteca nr. 5, V. Golber-
ger, Biblioteca nr. 6, Iuliu Le-
szly (VII. Széchenyi-körút)
Prețul înscriziunii: 1000
bani pe an. Publicația
este înscrizată în Inpo-
sitiv. Adresa de poștă:
Brașov, nr. 30.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXXII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în toată țara
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colecționi.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrația, Piața mare
nr. 30, etajul I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an de
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esen-
țiar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Brașov, Luni-Marți 24 Noembrie (7 Decembrie)

1909.

Nițică politică. Semioficiosul, și prin
urmare ceva mai sincerul decât un oficios
— »Budapest« — surprinde lumea neștiu-
toare cu un articol foarte »intransigent«.
Zice între altele:

»Consecvența logică este una singură.
Anume, ca partidul independist, care de
altfel acum e și o minoritate, să se in-
toarcă la programul tradițional (vasă zică
l'a părăsit până acum?? Red. G.) sub
conducerea lui Kossuth, și susținând, cul-
tivând și ațâțind dorul de independență,
să dea însuflețire națiunii. Astfel să stea
în așteptare până va sosi timpul, când
toată ura și toate opintirile Austriei de-a
ruina Ungaria, atât economiceste, cât și
pe terenul constituției, vor aduce roada
cea mai sigură: cea mai mare parte a
țării se va alătura acelei convingeri, că
națiunea noastră numai atunci se va putea
ferici înadavăr, când va fi mai puțin le-
gată de Austria.

Iar aceasta înseamnă, că trebuie să
ne întoarcem la legile din 1723, art. I. și
II., va să zică la baza constituțională din
Sanctiunea Pragmatică, prin care s'a codi-
ficat în mod legal uniunea personală cu-
rată..

Aceasta-i cetățuia partidului 46-ist,
independist, al lui Kossuth, în care se va
retrage, și acestea-s meterezele, de pe cari
va lupta, dacă așa vor cere timpurile...«

Tocmai cu o zi înainte, »Vaterland«
scria, în urma unui bun instinct, sau în
în urma unei bune informații:

»Cămătarii maghiari« (asta e titula).
...Cămătarii maghiari au ieșit astăzi înaintea
opinii publice cu o amenințare a Su-
veranului, ce întrece în obraznicie toate
isprăvile de până acum ale domnilor ma-
ghari. În zările lor, anume, strigă în
gura mare, că, dacă va începe ex-lexul și
dacă guvernul nu va fi dimis, acesta nu
va lichida contribuțiile Ungariei la che-
tuelile comune, conform cvotei. Fără în-
doiială, aceasta e cea mai nouă apucătură
a politicii de betyári, la care așa de bine
se pricepe d-nii Kossuth, Wekerle și An-
drassy. Pe noi numai bucura ne poate, că
vedem în costumul acesta loialitatea și in-
chiinarea maghiară. Ca și cea mai nouă a-
menințare murdară să rămână fără efect,

vom avea noi grijă. Ii știe toată lumea pe
domnii Kossuth și Andrassy și nu le mai
are teama nimenei..«

— Fortwursteln! — ar putea zice și
actualul primministru austriac.

Slovacii și Românii.

Având această titlă, în „Slovensky Tizdenik“, ziarul lui M. Hodza, apare un articol prim,
pe care redacția ziarului slovac are amabilitatea
a ni-l trimite și nouă. Articolul este scris în legă-
tură cu o convorbire ce avusese un redactor al
nostru, cu d-l M. Hodza, pe care-l întrebam, —
fiind vorba de acțiunea de împăcare Iusth-Horváth,
— ce păreri are despre tactica noastră politică.
Articolul începe astfel:

„Când șovinismul maghiar, cu
armele în mână, a încercat să inee
în sânge până și nădejile de liber-
tate ale Românilor și Slovacilor, în
luna Mai a anului 1848, popoarele
Ungariei s-au întrunit la două mari
adunări. Una a fost a Slovacilor, în
10 Maiu, la Liptó-szent-Miklos, cea-
laltă a fost a Românilor, cinci zile
mai târziu la Blaj. Într-un capăt
două adunări nu s-a făcut nici o în-
țelegere înainte, și totuși, cele două
adunări și programele lor, au avut
o bază comună: în amândouă adu-
nările a eșit la iveală, ce atâncă pra-
pastie s-a deschis între neamurile obi-
dite și între conducătorii maghiari-
mei, inveninați de șovinismul fără saț,
și de îngâmfarea omului bogat. În
amândouă adunările s-a manifestat
sufletul popoarelor sbiciuite, ca un
semn că una a fost suterința Româ-
nilor cu a Slovacilor, și astfel una
li s-a arătat calea, scopul și dorințele,
spre cari avea să tindă mișcarea lor
politică.

Din zilele acelea, noi Slovacii
dăm înainte paralel, alături cu Românii;
întâi inconștient, pe urmă însă în de-
plină conștiință. N-a fost un contract
între noi. Ceva mai puternic — ace-
iaș soarte — ne împingea pe noi în
aceeași direcție“

Articolul se ocupă apoi cu epoca de
după tranșă și cu pasivitatea! Pe urmă,
scotând la iveală punctele comune,

fixate în congresul naționalităților din
1895, face aceste constatări prețioase:

În anul 1905 s-a manifestat și
de formă comunitatea acțiunii. Docu-
mentul acestei manifestații este adresa
deputaților noștri naționaliști, în pa-
rlamentul din Maiu, 1905. Cu acest
prilej reprezentanța parlamentară a
Slovacilor și Românilor, a dat dovadă
că înțelege perfect, ce loc și ce po-
ziție strategică revine slovacimei și
românimeii, în organismul politic al
Ungariei — fixând sufragiul univer-
sal, egal și secret, și democratizarea
Ungariei prin acel sufragiu, ca cel din-
tâiu și cel mai esențial punct, în pro-
gramul lor politic. Prin aceasta atitu-
dine a lor, era dată lămurit, marea
deosebire ce există între noi, și între
actualii reprezentanți ai maghiarimeii.

Deosebirea se concretizează în
faptul, că partidele maghiare au scris
pe steagul lor păstrarea și întărirea
bazelor învechite și mincinoase ale
vieții publice din Ungaria. Scopul lor
nu este susținerea Ungariei, ci exclu-
siv susținerea rasei lor, și chiar din
rassa lor numai susținerea oligarhiei
și nobilimeii. Ele sunt sprijinul celui
mai mârșav sistem de impozite, prin
care toate poverile vieții financiare
le încarcă pe umerii țărănimeii, cru-
tând capitalurile milionarilor și pe
marii moșieri. Ele sunt susținătorii
unei stăpâniri de baionete și pușcării,
a siluirii poporului și a scamatoriei
politice. Partidele maghiare de acum
sunt partidele nefericitului trecut. Ro-
mâni și Slovacii însă, politicește, sunt
urmașii bieților iobagi. Ei, pe lângă
acea, și prin aceia, că se luptă pen-
tru libertatea naționalităților, repre-
zintă progresul politic față de reac-
țiunea boerilor maghiari. Impotriva
unei sufragiu învechit, se luptă pentru
un sufragiu modern. Puterea de stat
vreau să o scoată din mâna oligar-
hilor și gentry-lor, și vreau să o dea
poporului în mână Slovacii și Ro-
mâni reprezentă politica viitorului, ce
se apropie, în viața publică a Un-
gariei.

Alianța Slovacilor cu Românii,

s-ar sprijini pe temelii sigure chiar și
atunci, dacă am avea un program
comun și numai în ce privește limba
și naționalitatea, căci am implini acea
mare menire în istoria universală,
de a forma elemente de împreunare
între două mari ramuri de limbă, în-
tre cea slavică și cea romanică, cari
numai în Ungaria au ajuns în con-
tact mai strâns. Dar alianța noastră
are rădăcini mai adânci și în pământul
țării. Evenimentele adeveresc, că
în toate timpurile, în parlamentul ma-
ghiar noi am fost cei dintâi zidari ai
Ungariei celei noi, ai acelei Ungarii,
care va face dreptate tuturor popoa-
relor din sânul ei!

Ordonanța lui Apponyi. »Kel. Ert.« află
din Sibiu, că cercurile eclesiastice și cele
juridice românești se ocupă mereu de de-
cretul regal pentru anularea hotărârilor
congresului bisericesc. Poți sunt de pă-
rere, că ministrul cultelor, contele Apponyi,
a comis un abuz de putere, când a făcut
cătră monarh cunoscutul referat de anu-
lare. — În chestiunile bisericesti — se ob-
servă în aceste cercuri — ultimul cuvânt
fi are sinodul episcopal și în contra unei
hotărâri a acestuia nu există recurs: ea
rămâne definitivă. Chiar și moderații con-
stată că Apponyi a făcut una boacănă.
Deci, anularea rezoluțiilor congresului
nu poate avea nici un efect pentru deci-
ziunea luată de sinodul episcopal, a căru
autoritate nu are nevoie de o întărire din
partea celui dintâiu. Suveranul a putut să
nesocotească hotărârea congresului, dar
nu poate nescocoti pe acea a sinodului.

Alegerea de episcop. Sâmbătă după
prânz la orele patru am primit aceasta
depeșă: »Dr. Cristea 31 voturi, Olariu 24
voturi, 3 file albe, ceilalți absenți, însufe-
lțirea între naționaliști mare«.

Suntem și noi veseli — de însufleți-
rea naționaliștilor; mai cu seamă însă de
solidaritatea lor. Dar în ce privește noro-
cul a'legerii ce l-au făcut — să mai aștep-
tăm nițel. Stimăm, desigur, și noi activi-
tatea culturală a d-lui Dr. Cristea, dar în
ce privește »naționalismul« celui ales —
urma va alege!

Varia. Ministrul Wekerle, Zichy și An-
drassy, au fost primiți în audiență la Re-
gele. Nimic nou.

FOIETONUL »GAZ. TRANS.«

Scrisori din Iași.

Un album comemorativ. — Publicațiune întăr-
ziată — Orașul lui Eminescu. — Dispăruți și
uitați. — O reliquie prețioasă. — Cronica celor
duși. — Din vremea audiiilor colorate. — Un »prie-
tin« care nu mai este. — Disparații interesante.
— Spre apus.

Ca un ecou întârziat al serbării in-
telectuale ce a însemnat pentru toată țara,
și pentru a doua Capitală în special, a
douăzecea aniversare a morții lui Emi-
nescu, a apărut zilele acestea »albumul
comemorativ« al tipografeii Dacia. E una
din cele mai elegante și mai artistice pro-
ducțiuni de artă tipografică apărute în
Iași și o foarte interesantă culegere de
articole și bucăți literare scrise în amin-
țirea celui mai mare scriitor al României
contemporane. Mai puțin bogat în docu-
mente inedite și în detalii biografice ori
bibliografice decât lucrarea similară din
Galați, albumul ieșan a cultivat în schimb
cu mai multă îngrijire parte artistică,
ilustrând un număr de poezii ale poetului

și reproducând un prea sugestiv tablou
fotografic al »Junimei literare« din 1882.
Privind tabloul, te întrebă cu melancolie:
Unde sunt toți acei cari întregiau, pe
atunci încă, opera literară și estetică a
lașului și cu tristețe te convingi cât e de
săracă activitatea și originalitatea, astăzi,
față de ce era cu trei decenii în urmă!

Că Iașul, în primul loc, datora un
omagiul public ilustrului poet, nu încap
îndoială. Aci a trăit Eminescu anii lui de
fecunditate literară și aci a cunoscut sfin-
tele emoțiuni ale dragostei aprinse; aci a
făurit cele mai superbe strofe și aci a scris
gazetăria a una sută lei pe lună. În Iași
a fost descoperit marele lui talent în anii
dintâi și tot aci a fost izvorul celor mai
senine inspirații, pentru că în mijlocul nos-
tru a viețuit »minunea cu ochi mari și
mâna rece«, zâna dătătoare de suferinți,
»crăiasa dulce din povești, cu ochii mari
și umezi, cu zâmbet de copil«, poetă ea
însăși, deși — pe nedrept uitată ca atare
— Veronica Micle, atât de mult idealizată,
alături de Eminescu, în superba poemă
a d-nei Riria, »Limia și Nicoversa.«

De aceea albumul, deși tardiv, e bine
venit și va contribui a sădi mai mult în

amintirea generației ieșane de astăzi, ad-
miratia pentru poetul care a făcut gloria
Iașului literar de ieri. Tot acolo descoperim
și cea din urmă rămășiță materială care
leagă Iașul de unul din marii lui scriitori
și în același timp cel mai duos prieten al
lui Eminescu: ni-se dau fotografiile că-
suței ruinate unde a locuit și a scris po-
vestitorul Creangă, o bojdeucă din Țicău,
o căsuță »povărnită spre cadere« și care
ar trebui să fie conservată prin îngrijirea
lumei oficiale ori a administratorilor lui
Creangă

Cine însă are vremea să se gândească
la cei dispăruți? Privind bogatul tablou
fotografic al Junimei ieșane, ne convingem
odată mai mult, cât de mulți morți merg
repede spre... uitare. deși ar fi meritat să
trăiască mult, mult de tot în amintirea
generației de astăzi.

Încă unul care pe neașteptate a
venit zilele acestea în amintirea ieșanilor:
răposatul Eduard Gruber, fostul ginere al
poetei Veronica Micle și autorul acelei
mișcătoare cuvântări rostită la inaugurarea
bustului lui Eminescu în Botoșani.

Profesorul Marinescu a vorbit la Aca-
demie despre »Audiiia colorată«, o temă

riscată care părea dispărută dintre preo-
cupările lumii noastre științifice, odată cu
moartea sârmanului Gruber.

Acum aproape două ducenii, confe-
rințele »Arhivei« — pe atunci în toiul ac-
tivității și entuziasmului și promițând
parcă a lua locul vechei grupări a »Ju-
nimei« — atrăgeau în aula Universității
multă lume. Între tinerii mai populari ai
lumei erudite ieșane era și profesorul Gru-
ber, conferențiar fecund. El adusese în Iași
noutatea poetico-științifică a audiiilor colo-
rate și, căvta timp, reușise a sugera lumea
atât de mult, încât în adevăr în casele
bune și iubitoare de literatură nu se ve-
deau decât culori, vocale cu nuanțe și re-
flexe, după celebrul sonet al decedatului
frances Arthur Rimbaud:

A noir, E blanc, I rouge, U vert, O bleu, voyelles,
Je dirai quelqu' jour vos naissances latentes.

Într-o zi — ne povestea nu de mult
A. Mirea într-un foieton al »Ordinei« —
pe când poetul Arthur Stavri citea frum-
moasa poezie:

Rând pe rând și încet în tristul cimitir bătrân și
[sfânt
Lin se scutur liliacii clătinați de-al nopții vânt

— Sămbătă s'a ținut consiliu de miniștri. Cei cari au fost la audiență au referat celor ce n'au fost.

— Președinții Camerei se vor prezenta Majestății Sale Luni, la Viena.

Dela Liga Culturală. Intre donatorii fondului cultural inalienabil de 13.800 lei strănși de secția București prin d-nul St. Lambrou, sunt și următoarele instituțiuni: soc. »Agricola« lei 200, Casa »Steriu et comp.« 200, »Baroul avocaților din Capitală« 500, »Banca de Credit român« 600, »Creditul func. rural« 400. »Casa de bancă Eftimiu« 100.

Dintre donațiile primite în zilele din urmă pe seama »Ligei« menționăm suma de lei 3000 dăruită de clubul Tinerimei.

Iar o adresă a prefecturii de Constanta încunoștințează, că cons. jud. respectiv a prevăzut în bugetul anului viitor suma de lei 1000 pe seama »Ligei«.

În ziua de 8 Noemvrie membrii soc. cult. »Vasile Alexandri« din R-Sărat, întrunindu-se, au proclamat această soc. ca secție a ligei, — rămânând ca 1/3 din venitul societății să se dea Ligei Culturale; comitetul societății e același pentru secția ligei.

De asemeni sunt de fapt constituite și alte nouă secții ale Ligei în Panciu, Drohoiu, Tulcea.

Dela înmormântarea din Blaj.

Iată aci discursul d-lui Istrati, în întregime, trimis de corespondentul nostru:

Intristată adunare!

Academia română, cea mai înaltă instituție culturală românească și cea mai temeinică și caldă legătură sufletească a neamului, a fost puternic lovită prin moartea atât de neașteptată a unui dintre cei mai aleși fruntași ai săi, canonicul Dr. Augustin Bunea. Durerea ce simțim noi, cei din centrul așezării Academiei române, sunt cu atât mai mari și mai greu de îndreptat în același timp, cu cât ne vin dela depărtări mai mari. Și astăzi această durere neașteptată ne este produsă printr-o îndoită pricină, datorită în mare parte valorii personale a scumpului dispărut, care ne lasă în puterea vârstei sale. El, dela care ne așteptam încă să producă atât de mult, cât și în largă măsură din cauza locului de seamă ce ocupa el, în acest și ales centru de cultură românească, cât și prin rostul făptuirii sale între semenii în-sufleții deopotrivă de acele sentimente înalte către Dumnezeu nostru al tuturor, și către neamul ce locuiește în aceste părți, atât de scump ori cărei inimi românești.

Canonicul Bunea intrupa în mod ales calitățile neamului său. Fire aleasă, el era destinat să fie printre aleșii turmei Domnului.

Cercetător al adevărului, iubitor al binelui și frumosului, voință hotărâtă și caracter întreg, el punea toate aceste calități, prin o muncă încordată în serviciul credinței sale în Dumnezeu, și a încrederii în viitorul neamului său, stăpânit deplin de aceste două stări sufletești, din care s-a plămădit în totdeauna cel mai înalt patriotism românesc.

Academia Română este mândră a-l fi numărat printre membrii săi; de multă vreme ca membru corespondent, iar de puțin timp ca membru activ în secțiunea

istorică, în aceasta ramură a cercetării faptelor omenești, cu care el a dovedit, publicând și interpretând numeroase documente, o adâncă înțelegere a trecutului, o puternică încredere în viitor, toate spuse limpede și într-un stil vioi și personal. Știăm de mult, că în aceste părți el era unul din bărbații cei mai culti, desvoltând o activitate rodnică și susținută pe terenul literaturii istorice, în viața bisericească, culturală și politică...

Să plângem pe cel ce a dispărut dintre noi, preamărind însă în numele neamului nostru, care la durere și bucurie nu cunoaște hotare, munca lui aleasă și viața lui bine încheată în fapte bune.

Aceste toate să ne întărească în lucrarea noastră pe ogorul culturii românești, tot mai mult conduși de același ideal înălțător și prielnic desvoltării noastre cu greutate de sigur, ba temeinic.

Noi creștinii suntem deprinși, ca în fața altarului, să auzim zicându-se înălțătoarele cuvinte: »sus s-avem inimile«; tot astfel în fața rămășițelor acestui scump dispărut, să zicem față cu nevoile neamului nostru și cu încredere în viitorul său: »Sus s-avem inimile«.

Fie-i iărâna ușoară!

D-l N. Iorga, scrie în »Neamul Românesc« între altele:

A fost un învățat în toată puterea cuvântului, spirit critic, deosebit de pătrunzător, minte constructivă din aceea, rare, care caută a construi totdeauna din rezultatul sigur al cercetărilor adâncite un sistem, a stăpânit un stil științific cum-pătat și limpede, dar a fost în stare să se ridice în cuvântările sale până la cele mai mari înălțimi ale oratorului stăpânit de puternice sentimente nobile.

Ar fi avut dreptul să închidă ușa cămăruței sale de lucru și să nu îngăduie să-l tulbure. Totuși dela nici un serviciu pe care-l cerea Biserica sa și prin ea nația sa, n-a vrut să se dea în lături. Ani întregi a purtat socoteliile moșilor întinse ale Mitropoliei, dovedindu-se un gospodar eminent și crescând veniturile, din care se ține Biserica și Școala românească. În mai toate comisiunile arhiepiscopice se poate urmări activitatea sa, aceea pe care o dă un om mai greu, fiindcă nu se răsplătește și nu se vede. În timpul din urmă luase și rectoratul Seminarului blăjean.

În cele politice nu părea amestecat, dar cine dintre conducătorii Romanilor de dincolo n-ar fi folosit din sfaturile lui? Credea într-un viitor al neamului său și păstra nădejdea, pe care și dăunazi mi-o exprima în scris, cu toată convingerea, că prin Habsburgii vor veni în curând zile mai bune.

Rare ori am văzut un om de un merit așa de mare, împodobit cu atâta modestie. La Blaj avea o casuță cu două, trei ouă, în care însă era totdeauna loc pentru oaspeți. La București îi ajungea o odăiță de student la Arhiepiscopia catolică. Un scaun de episcop n-a răvnit niciodată, și voturile fricoase de Guvern au știut totdeauna că nu se pot opri asupra acestui om întreg.

Acum câteva luni Academia Română îl alegea membru activ al ei, și așteptam cu toții a-i auzi cuvântarea de intrare, în care ar fi răsunat ceva din durerea celor încetușăți din neamul nostru. Dăunazi poezia cu acea energie senină, care se po-

trivia cu înfățișarea lui robustă, cu aspra lui figură de Roman, în care străluciau ochi de o nebișuită lumină fosforică, cu glasul său puternic, pe Iacob Mureșanu, muncitor căzut pe brazdă, fără să știe că brazda celei din urmă silința a lui nu era nici ea departe. La societatea de teatru acum toamnă el a vorbit mai frumos decât oricând, părând că ridică până la cer durerea alor săi pentru a silii mângăerea să se coboare asupra lor. Poate niciodată o adunare de Români neliberi n-a fost străbătută de fiori ca aceea, pe cari putea să le dea cuvânt a știut să-i trezească, într-o manifestare de o îndrăzneală, care putea uimi.

Mai sigur de dânsul, mai încrezător în ce ne așteaptă neamul prin acele locuri de suferință milenară, mai bucuros de muncă și de luptă nu fusese niciodată. Și moartea l-a vrut astfel, în clipa celei mai triumfătoare energii. L-a luat fără nici-o durere, ca pe un erou, într-o apoteosă tragică a muncii sale.

În ședința de la 18 Novembre a Camerei României, deputatul N. Iorga a făcut această propunere:

Domnilor colegi!

Eri s-a stins în Blaj canonicul Augustin Bunea, care a fost o glorie a culturii Românilor de dincolo. Istoric desăvârșit, care a pus bazele studiilor critice privitoare la istoria Românilor din Ardeal, orator fără păreche, scriitor din aceia cu cari Români de dincolo și fac cinste, Augustin Bunea a ținut strânse, în toată activitatea sa literală, legăturile culturale ale Românilor din Ardeal cu Românii de aici.

Academia Română s-a grăbit, în sesiunea sa generală din anul trecut, să recunoască covârșitoarele merite ale lui Augustin Bunea, alegându-l membru activ al ei.

D-lor colegi, cultura românească este a noastră, cum este a Românilor de oriunde, și orice pagubă pe care o suferă cultura românească pe orice bucată de pământ locuită de Români, trebuie să răsună dureros în inimile Românilor din toate părțile. (Aplauze.)

Din cultura românească vine însăși ființa statului român. Datoria statului român față de această cultură este fără margini, și cred că noi nu putem lăsa pe frații noștri din Ardeal în marea lor durere, prin pierderea unui fruntaș al vieții culturale, fără mângăiere.

Prin urmare propun să rugăm biroul a trimite familiei neuitatului Augustin Bunea o telegramă, în care să se arate părerile de rău ale întregului parlament românesc. (Aplauze prelungite.)

D-l președinte M. Pherekyde declară că se va trimite de birou telegrama de condolență, care se și expediază îndată. (Am dat-o în nrul 252. — Red.)

Iată și câteva depeșe din marea mulțime ce a sosit:

Sibiu. Rogu-vă primiți expresiunea profunde mele dureri, din tristul incident al morții ilustrului savant canonic Augustin Bunea. Partenie Cosma.

Sibiu. Asociându-mă și eu la durerea veneratului capitol, cauzată prin ince-

tarea din viață a domnului canonic Dr. Bunea, rog cerul să ne consoleze.

Mețianu Mitropolit.

Băsești. Adânc mișcat și inconsolabil julesc cu întreaga națiune română decedarea prea meritatului său doctor Augustin Bunea, canonic capitular.

Gh. Pop de Băsești.

Valenii-de-munte (a doua telegramă a d-lui Iorga adresată d-nei și d-lui Iacob Domșa, Blaj). Oricine a fost în casa d-v. nu poate uita buna ospitalitate. Impărtășim marea durere ce ați întâmpinat.

Ecaterina și Iorga.

Freiburg (Elveția). Tief betührt spreche herzlichste Teilnahme aus.

Prinz Max.

(Principele Max al Saxoniei e preot catolic și profesor la universitatea Freiburg în Elveția, specialist în liturgia orientală. E fratele actualului rege al Saxoniei și fratele arhiducesei Maria Josefo, cumnata prințului moștenitor Francisc Ferdinand; a vizitat acuma doi ani Blajul, când a cunoscut pe A. Bunea).

București. Membrii societății Carpații, dureros impresionați de ireparabila pierdere a ilustrului canonic Augustin Bunea, floarea Românilor de peste munți, vă trimite respectuoasele lor condolențe.

Președinte Tetzcu.

București. Instituția noastră se închină dureros înaintea rămășițelor aceluia, care a fost Augustin Bunea, fruntaș între fruntașii științei românești, muncii și conștiinței luminoase a tuturor amintirilor drepturilor și speranțelor, ce le păstrează acolo neamul nostru. Fie ca soia de durere, pe care el o duce înaintea scaunului Celui prea înalt isprăvindu-și viața chiar în clipa când îndeplinea marea chemare națională, să fie ascultată.

Președinte Șomănescu,
Secretar Iorga.

București. De departe sunt alături cu voi în jale și în rugăciuni pentru sufletul iubitului nostru Bunea.

Vladimir Ghica.

București. Adânc îndurerat de pierderea incalculabilă, ce ați suferit prin moartea prea ilustrului și fruntașului eminent canonic Augustin Bunea, vă rog să primiți jalnică expresiune a condolențelor mele. N. Filipescu.

Brașov. Cu inimi cernite ne luăm partea din jalea ce a cutropit pe toți Români prin moartea neașteptată a marelui canonic Dr. Augustin Bunea, izvorul de viață al atâtor nădejdi de mai bine. Corpul profesoral dela școalele medii gr. or. române. Onițiu-director.

București. La pierderea ireparabilă a ostașului neînfrânt al bisericii și națiunii, a scumpului meu prieten academicianul Dr. Bunea primiți Escelența Voastră și Venerat Capitolul condolențele mele. La înmormântare mă va reprezenta canonicul Auner Arhiepiscop Netzhamer.

Lugoj. Capitlu de Lugoj cu adânc respect se alătură la doliul general al bisericii și națiunii. Deplâng pierderea ireparabilă a distinsului istoriograf, a neuitatului erudit canonic Dr. Augustin Bunea. Odihnească în pace! Popu, prepozit.

deodată Neculai Beldiceanu întrerupe pe autor obiectând că poezia aceasta îi se pare extrem de... albastră. De aci cercetări asupra vocalei predominante și iată un prim punct de »audiție colorată« stabilit în uimirea tuturor. Dar de atunci Gruber, ca un om care a făcut în adevăr o descoperire uimitoare, s-a alipit ca o umbră de pașii fericitului posesor de curcubeu. În casa lui, pe pereți, pe mesele golite de cărți, pe birou, pe podele, vedeai fășii enorme de hârtie de desen, pe care se răsfața tot spectrul solar. Litere mari de o schioapă, frumos aduse din condeiu, înveseleau casa, vopsite în diverse culori ce-ți luau ochii, ca un stol de pasări din Paradis. Ziua întreagă cercetând lacom și neîndurat, chestiona pe docilul său pacient care se complăcea acum în acest joc bizar pe care poate îl născocise fantazia sa de poet... Gruber uitase de toate, nu-și mai aducea aminte nici că e profesor de geografie, nici de teoriile lui filologice. Era un alt om și într-o bună dimineață și-a adunat bagajul lui polichronic și a plecat cu soția sa la Lipsca.

A muncit ani de zile la Lipsca, urmând lecțiile de psihologie experimentală ale lui Wundt, luându-și diploma de doctor în filozofie. Prietini lui îi perduse urma,

și iată că prin 1892, jurnalele străine între cari și »Times«, vestesc interesanta comunicare a lui Eduard Gruber la congresul internațional din Londra, despre... audiția colorată.

Ca și A. Mirea, am fost martor odinioară în locuința profesorului meu de istorie N. Beldiceanu, la experiențele și...torturile vizuale asupra audiției colorate. Dar lumea a obosit curând. A survenit moartea poetului Beldiceanu și nebunia sârmanului Gruber, — căruia printr-o mafițioasă epigramă, d-l A. C. Cuza — mai de mult îi contestase »Stilul și Gândirea«, — făcând aluziune la broșura lui despre Stil și Gândire. A venit apoi uitarea cea deapururi, așternută peste toată zădarnica trudă... Și iată că acum revine figura uitată a lui Gruber, în legătură cu datele științifice ale profesorului Marinescu, adevărindu-se odată mai mult dictonul că-i vine vremea flecăruia și fiecare își capătă părțica de nemurire...

Vorbind de uitați și de dispăruți, ne revine în amintire încă un nume pe care l-am văzut reactualizat în publicitate zilele acestea. Ziarul »Adevărul« a reproduș similitul unui bilet scris de d-l Ion Nădejde către »tovărașii« bucureșteni, anunțându-le

sosirea în Capitală a »prietenului Quinezu«, — în Mai 1894. Cine își mai aduce aminte de »prietenul« în chestiune? Cine mai întreabă astăzi în lași unde se află, ce a devenit și când a... dispărut prietenul Quinezu? Căci a dispărut cu adevărat și aceasta — numai aceasta îl face mai interesant.

Ofițer în armată, Nicolai Quinezu, fiul unui fost profesor de liceu, părăsește oștirea și pleacă la Bruxelles pentru studii. Prin 1892 a revenit în lași, s-a înscris la facultatea de medicină alăturându-se în același timp la mișcarea socialistă de pe atunci, poporanistă mai târziu. Temperament ciudat, pasionat fumător, era foarte nervos și cu aluri de...ciocoiu. Quinezu era tare discret și în genere lipsit de entuziasm. Scria puțin, dar citea mult. Necunoscut în publicistică, a avut un singur moment de celebritate: când a luat asupra-și atacurile memorabile pe cari, sub pseudonimul C. Șarcăleanu, le adresase d-l Stere prin »Evenimentul literar« d-lor A. Vlăhuta și Dr. Urechia, în cursul aceluia durabil și naiv duel literar în jurul »artei pentru artă« și »artei cu tendință«. Piecarea în Capitală a lui N. Quinezu a fost prologul strănutării mai târziu a »Evenimentului literar« și apoi a fuziunii lui

cu »Lumea Nouă«. În adevăr, data de 1 Noiembrie 1894 e memorabilă în istoria dispărutei mișcări socialiste, căci acum 15 ani — ce iubileu uitat! a apărut primul număr al primei gazete socialiste cotidiene. — Doi domni foști redactori ai »Evenimentului literar«, G. Ibrăileanu și N. Quinezu, s-au stabilit pentru vre-un an de zile în Capitală, pentru a lucra împreună cu șeful I. Nădejde. Quinezu trecea drept un excelent administrator.

De toate acestea ne-a reamintit scrisoarea publicată de »Adevărul«, iar mai interesant încă de notat în această cronică a... dispăruților leșani, este că fostul »prieten« Quinezu, după ce a administrat vre-un an »Viața Românească« — renunțând la postul său de medic al unui spital din Roman — a părăsit țara și orașul natal, mutându-se în Elveția, unde a obținut cetățenia, renunțând la avantajele, pe care le-ar fi putut aduce situația de as-tăzi a foștilor »prietini«. Să fi fost oare o protestare tacită în contra expulzării tovarășului Racovski? Nu se știe: Quinezu a fost totdeauna un om discret și un capricios!

Rodion.

Beius. Pierderea neuitatului meu coleg de studii și în deosebi a atât de distinsului bărbat al bisericii noastre o deplâng cu adânc simțită întristare, de vreme ce exprim Venerabilului Capitu condolențele mele cele mai sincere.

Episcop Demetriu Radu.

Oradea-mare. Adânc mișcat de moartea savantului Bunea, primiți Vă rog sincerile mele condolențe.

Dr. Siegescu, deputat dietal.

Budapest. Adânc emoționat prin pierderea prea timpurie a mult meritatului Domn canonic Dr. Bunea, Vă rog să primiți sincera mea condolență pentru pierderea cea mare. Ioan Mezei.

STIRILE ZILEI.

— 23 Noemvrie v.

Redacționale. Din cauza reparaturilor ce trebuie să se facă în localul tipografiei și redacției, ziarul nostru nu va putea apare mâine. Cerem iertare cetitorilor noștri.

O rugare. Rugăm pe toți cetitorii noștri să binevoiască a ne comunica frazele mai caracteristice și mai frumoase, cu cari obișnuiesc a-și da binețele țărării noastre: la drum, la lucru, în casă ș. a. m. d. E atâta bunăcuviință și-atâta originalitate și frumusețe în unele dintre aceste binețe, încât e păcat să nu fie cunoscute în cercuri mai largi; iar în ce privește mulțimea lor variată, nu credem să fie al doilea popor, care să poată rivaliza cu al nostru.

Iată câteva:

Cel care intră în casă:

— Bună ziua

— (Cel din casă): Sănătate bună.

(După alte 2—3 vorbe) Șezi la noi!

— Șadă-vă binele și sănătatea, că tot am șezut.

(Negreștii, com. Solnoc-Dobâca).

*

La lucrul câmpului:

— Lucrați, lucrați?

— Lucrăm o țără.

— Numa zău!

(Bcd, lângă Brașov)

*

Cel care trece, câtră cel dela poartă: Ați mai ieșit la poartă (afară în uliță)?

— Mai o țără.

sau:

— Mai povestiți?

— Mai o țără.

sau:

— Numa amândoi?

— D'apăi uite...

sau:

— Ce faceți?

— Da' ce să facem... la mai povestim o țără.

— Ce să faci!..

— Da D-voastă 'ncătrău?

— Numa pân' aci.

La despărțire:

— Mai rămâneți cu D-zeu!

— Să meri sănătoasă (D-zeu să-ți ajute!)

sau:

— Mai haidați pela noi!

— Haida numa c'om și mai veni!

(Saliste, com. Sibiu.)

*

La lucru:

— Noa, da mai lucrați, mai lucrați?

— Mai o țără.

— Noa, bine, noa...

(Cohalm.)

Pentru pomul de Crăciun al întemnițaților am primit dela d-na văd. Maria Cernea 2 cor., dela d-na Mariți Dr. Pop n. Cernea 2 cor. și dela d-l cand. av. Ioachim Ciurea 120 cor. — Multe mulțumite.

Lista neagră. Din Oradea-mare ni-se scrie: Vrednicul învățator bihorean Cornel Popovici din Seghiște, care numai de curând a ieșit din închisoarea de stat, a fost citat a patra zi după sosirea sa acasă din temniță la oficiul pretorial, unde după un scurt interogatoriu i-s-a comunicat din partea fibrăului și a inspectorului școlar,

că a fost suspendat din postul său, pe timp nelimitat. După ce a stat 4 luni în închisoare pentru »agitație« departe de soția sa bolnavă și de copilăii săi. a fost acum și suspendat iar, după cum aflu, zace acum greu bolnav, acasă, lipsit de mijloacele de trai.

Români, în a căror inimi încă nu s-a stins dragostea de frate, aduceți-vă aminte de acest vrednic învățator român, pe care politica soviniștă maghiară l-a adus la sapă de lemn. Adresa d-lui Popovici este: Segyest (Bihar megye) p. u. Rieny. — r—e.

Gastele episcopului Dr. Radu aprins. Din Beiuș ni-se comunică prin postă, că în noaptea spre Sămbătă, tocmai când Dr. Radu primise de oaspe pe părintele Lucaciu, castelul episcopesc a prins foc cu atâta vehemență, de numai într-un târziu a putut fi potolit. Toate mobilele vechi și scumpe din pod au ars, abia cele din etaj au putut fi scăpate. Insuși episcopul ajută la lucrările de salvare. Nu-i adevărată știria ziarelor maghiare, că Români din Beiuș n-ar fi voit să ajute, și că din cauza asta ar fi trebuit să vină țărani din satele învecinate. — A doua zi s-a aprins »maieristea« episcopescă d-n Beiuș. Se bănuște deci cu drept cuvânt, că focul a fost pus de mâni răzbuțătoare. Ancheta s-a pornit.

Pentru masa studenților români din Brașov s'au mai făcut următoarele contribuiri:

Dela institutele românești de bani: »Julia« din Alba-Iulia 20 cor. »Asociația de credit« din Lomâny 5 cor. »Bocșana« din Bocșa montană 40 cor. In loc de cunună pe scriul d-nei Eliza Teculescu n. Comanescu au intrat dela d-nii (toți din Alba-Iulia): Dr. I. Marciac 5 cor. I. Muntean 5 cor. Dr. Zah. Muntean 2 cor. Dr. Rubin Pația 12 cor. N. N. 1 cor. Dr. Al Fodor 1 cor. Virgil Vlad 2 cor. Nic. Sasu 2 cor. Rubin Pația 3 cor. Nic. Cadar 1 cor. Ilar. Cacovean 1 cor. Căpit. Mustețiu 2 cor. Dr. Enea Nicola 2 cor. Val. Velican 1 cor. Cu totul 40 cor.

Primească generoșii donatori sincerile noastre mulțumite. — *Direcțiunea școlilor medii gr. or. rom. din Brașov.*

Cununii. Suntem rugați, — fără de a ni-se trimite ceva pentru pomul de Crăciun — a publica aceste anunțuri de cununii:

Valentin Copos teolog abs. și Aurelia Ancean cununăți.

— Simeon Ancean teolog abs. și Elisabeta Sima, cununăți. Sig. la 22 Noemvrie 1909.

Locale. Circulațiunea străinilor în Brașov în luna Noemvrie. În luna trecută au petrecut în Brașov următorii străini: Din America 2, Ausria 173, Belgia 1, Bosnia 1, Bulgaria 2, Danemarca 1. Englitera 1, Franca 1, Germania 38, Grecia 1, Helveția 1, Italia 4, Macedonia 2. Olanda 1, România 124, Spania 1, Turcia 6 și din Ungaria 777; în suma 1137.

— Conferența de ieri după prânz a d-lui Aurel P. Bănuțiu, despre teatru, a fost ascultată de-o sală archiplină. Conferința a fost foarte norocoasă întretășută cu părți de umor. Incontestabil, d-l Bănuțiu este cel mai competent cunoscător al scenei de teatru, tot așa ca și a tehnicii dramatice. În materiile acestea dânsul este un aderent al lui Max Reinhardt, și — cu toată dreptatea — preferă teatrul diletanților teatrului făcut de actorii de provincie. — A fost viu felicitat din partea auditorului.

— Dumineca ce vine, după amiazi la oarele 6, tot în sala dela liceu, va ceti conferința sa d-șoara Dr. Eleonora Lemenyi, și pe urmă se va lua o cină comună. Ar fi de dorit, ca de-acum, să se închidă ușile după ce conferința s-a început.

— Acuma Joi, va fi întâiul concert filarmonic. Membrii își pot lua biletele de la Zeidner.

Constituire. Suntem rugați a publica următorul anunț, fără să ni-se trimită ceva pentru pomul de Crăciun: Societatea academică »Junimea« s-a constituit în modul următor: Președ. Aurel Moldovan cand. fil. Vpreș. Vasile Bolocan cand. iur. Secretari George Popoviciu stud. teol. și Mihai cav. de Totoescu cand. teol. Cassar Tudor Catarinciu stud. fil. Controlor Andrei C. Blaga stud. teol. Bibliotecar Emilian Vasilovschi stud. teol. Econom Ilie Lazar stud. iur. Membri fără funcție: Z. Popovici stud. iur. și V. Jeuma stud. fil.

Constituire. Societatea acad. »România Jună« s-a constituit în modul următor:

Președinte V. Pauliuc-Burlă cand. med. Vicepreședinte Zaharie Maniu cand. med. Secretar I Coriolan A. Babeș stud. med. Secretar II Dominic Medrea stud. med. Cassar Remus J. Doctor stud. med. Controlor Aurel Dorofteiu stud. acad. de export. Bibliotecar Nicolae Lavric stud. med. Econom Eugen Casparovici stud. med. Comisia literară: d-nii S. Dragomir d-rand teol., Dr. iur. A. Bardossy, abs. de silv. B. Crăciun, stud. acad. de export Nicu Rusu. Comisia de control: d-nii J. Crișan cand. med., I. Piticariu cand. med. D. Marmeliuc stud. in lit. (Pentru pomul de Crăciun — nimic.)

Virliștii români din comitatul Sibiu pe 1910 sunt următorii: Fondul Pantazi al arhidiecezei gr-ort. române, Fondul seminarial. I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Mitropolitul Ioan Mețianu, Parteniu Cosma, directorul »Albinei«, Dr. Octavian Russu, avocat, »Albina«, institut de credit și economii, Fondul administrativ gr-or. român, George Imbăruș, inginer, Fondul tipografiei arhidiecezane gr-crt. române Ioan A. de Preda, Ioan Baptist Boiu, Văduva Ioana Moldovan, Nicolae Vidrigin, Ioan Mihaiu, Alexandru Lebu și Dr. Vasile Preda.

Zaharina. Se pregătesc măsuri internaționale în privința zaharinei. Pricina e că nu e hrăitoare, e primejdioasă sănătății și face concurență ucigătoare zahărului. Un klgr. de zaharină costă 30 de cor. și are putere îndulcitoare cât zahăr de 200 de cor.

Bani vechi. D-l Const. Moisil scrie despre o oală cu bani de argint ce s-a aflat la Dăeni, pe malul Dunărei, nu departe de Hârșova. Bani ce i-a putut vedea — căci cei mai mulți au ajuns în mâna argintarilor de i-au topit — sunt ai orașului Istros, ale cărui ruine se văd și azi pe limba de pământ ce intră în lacul Tuzla, mai sus de Caraharman. Istros s-a înființat în veacul al VIII-lea înainte de Hr. și a ținut pân' într-al III-lea după Hr. Bani se cunosc de pe la 400 înainte de Hr. Cei descriși de d-l Moisil au pe față 2 capete așezate invers, zei ai vânturilor; iar pe dos un vultur stășind un delfin, herbul orașului Are inscripția Istrii și cântărește între 5 jum. și 4 jum. gr. Au litera A. Deci, după cercetările specialistului Pick, sunt de pe la 300 înainte de Christos.

Cuvinta celebre. Într-un ziar bulgar se amintește că Andrassy a zis la Berlin că prin luarea Bosniei și Herzegovinei, la 1878 s-a zdrobit capul balaurului sârb, iar Gorciacof i-a răspuns: »În Bosnia și Herzegovina e mormântul Austriei!«

Nouă tipografie românească. Ni-se scrie din Sibiu, că d-l Nicolae Bratu, după ce a făcut frumoase studii de specialitate în Germania, s-a stabilit la Sibiu și a cumpărat tipografia Heinrich Meltzer (odinioară tipografia »Tribunei« din Sibiu), pe care o conduce mai departe sub firma înregistrată »Tipografia Poporului«.

Cancelaria avocatului Dr. Ludovic Csato: Brașov, Strada Porții 49. (unde a fost cancelaria avocatului Dr. Iuliu Decsan).

Un candidat de avocat află imediat aplicare la avocatul Dr. Octavian Russu Sibiu—Albina.

Convocare.

Reuniunea femeilor române pentru ajutorarea văduvelor sărace din Brașov și Săcele își va ținea adunarea sa generală Luni, în 30 Nov. v. (13 Dec. n.) a. c. — ziua s'ului Andreiu — la 3 oare după prânz, în sala festivă a gimnaziului român.

Invităm la această adunare pe toate P. T. membre ale Reuniunii.

Brașov, 23 Nov. v. 1909.

Pentru comitetul Reuniunii:

Balaza Blebea,

presidentă.

Dr. I. Blaga,

secretar.

Bibliografie

»Fecioara de la Orleans«, de Fr. Schiller, tradusă din limba germană de Maria Cunțan, 8^o, 146 p., prețului broș. 90 bani, cart. eleg. cor. 1:30 editura W. Krafft, Sibiu 1909.

Am adus și noi Români un omagiu marelui poet german Schiller, de la a cărui naștere s-au împlinit zilele aceste 150 de ani — traducând și în limba română una dintre cele mai celebre opere ale poetului, »Fecioara de Orleans«.

Traducerea o datorim domnișoarei Maria Cunțan, bine cunoscutei poete, iar studiul istoric domnișoarei Dr. Eleonora Lemeny, profesoară la școala civilă de fete din Sibiu.

Mai avem câteva traduceri bune din Fr. Schiller. În »Biblioteca pentru toți« au apărut, pe rând, »Don Carlos«, »Wilhelm Tell« și »Hoții«. Ne bucurăm că și-a aflat drum spre pătura poporului nostru și spre inimile tineretului »Fecioara de la Orleans«, fiindcă e una din cele mai frumoase opere ale poetului atât de popularizat și totodată cea mai potrivită pentru viața sufletească a tinerimei. Afară de »Don Carlos« numai »Fecioara de la Orleans« e în stare să cuprindă toată firea și întreg sufletul unui om tânăr. Cei ce știu acest lucru din experiență, cei ce cunosc bogăția frumuseții, cu un cuvânt sublimitatea limbii lui Schiller, îi vor mulțumi Mariei Cunțan, care și-a dedicat talentul traducând această lucrare.

Munca ei n-a fost zadarnică și toți cari vor deschide cartea se vor convinge că e succasă traducerea.

Ca exterior încă se prezintă bine opul, are tipar legibil foarte bun și o copertă frumoasă.

Să sperăm că nou apărutul op își va afla repede cărarea spre toate bibliotecile școlare și populare.

Să sperăm că va deveni pentru toată tinerimea noastră cel mai plăcut dintre darurile Crăciunului ce se apropie.

— I. Volkell, prof. universitar, Lipsca »Arta, morala și cultura«, traducere autorizată de Horia Petra-Petrescu. Tipografia A. Mureșianu. Prețului 45 bani, plus portu

Bucolicele și Georgicele lui Vergiliu traduse de cunoscutul și apreciatul scriitor și profesor pensionar M. Strajanu. București I. V. Socecu. Se pot procura prin librăria A. Mureșianu. Prețului cor. 2.60 plus 10 fil. portu.

Traducerea e făcută de un bărbat competent, din cuvint în cuvint și e însoțită de analiza tuturor cuvintelor cuprinse în textul latin. Elevii gimnaziilor cari au fost nevoiți până acuma a utiliza traduceri streine, de sigur se vor bucura de această carte.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Râm.

Redactor respons.: Dr. Sever Dan.

Cele mai bune cadouri de Crăciun portrete mărite după orice fotografie, la Francis Bichoff, strada Hirscher 20.

Conversații în limba franceză de d-na Bichoff, parisiiană. Ora 2 cor.

Dr. STERIE N. CIURCU.

VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena

Consultățiuni

cu celebritățile medicale, cu specialiștii de o facultatea de medicină din Viena.

Telefon nr. 17065.

Pentru reînprospetarea cât mai repede a forțelor după boala de friguri

și alte morhuri, cari slăbesc pe om »Emulsiunea lui Scott« aduce cele mai bune servicii.

Emulsiunea lui Scott

are gnst plăcut, e ușor de mistuit și o iau bucuros chiar și aceia, cari nu pot suporta ori și ce preparat. Pentru aceea este

EMULSIUNEA lui SCOTT

cu mult mai mare efect.



Veritabilul numai cu scara — pescarul — cu semn de garanție a procedurii lui Scott.

Prețului unei sticle originale 2 coroane 50 bani.

Se capătă în toate farmaciile.

16,000
părechi se lucră
în o săptămână.

Numai fabricat propriu.

12,000
lucrători
și funcționari

Deschidere de Magazin.

Aducem la cunoștința Onoratului public, că cu 1 Octombrie a. c. am deschis în **Strada Porții Nr. 8**

Un magazin de încălțăminte

unde se vând

cele mai elegante și moderne ghete, de calitate recunoscută de bună și solidă, cu prețuri foarte ieftine.

Ca reprezentant al nostru este încredințat Domnul **I. D. AVRIGEANU.**

„TURUL“

fabrică de încălțăminte, societate pe acții.

FILIALA: Brașov, Stada Porții Nr. 8.



110
Filiale
proprii.

Forme probate.

Serviciu
real

Publicațiune.

Pentru darea în întreprindere a lucrărilor de canalizare dela școlile centrale gr. or. române din Brașov. se va ține licitațiune cu oferte și verbală. **Miercuri în 8 Decembrie s. n. 1909 la 4 oare p. m.** în cancelaria Eforiei școlare.

Planurile și condițiunile se pot vedea în cancelaria Eforiei în oarele de birou dela 9—12 a. m. și 3—5 p. m.

Licitanții vor depune un vadiu de 10% înainte de începerea licitațiunei. La oferte încă se va alătura vadiu de 10%.

Brașov, în 30 Nov. 1909.

Eforia școlilor centrale
gr. or. române din Brașov.

Un Comis

inteligent cu dexteritate deplină în bransa băcăniei și delicatose, cu cunoștința perfectă și a limbilor germane și maghiare, să angajiază sub condițiuni favorabile la firma **N. ONIȚIU**, băcănie și delicatose în Sibiu.

Caut și un **invățăcel** din casă bună cu cel puțin 4 școli medii spre angajamenti momentan sub condițiuni după învoială reciprocă! 795.8—10.

Cursul Burselor din Brașov.

Din 5 Decembrie n. 1909.

Renta ung. de aur 4%	113.50
Renta de aur 4%	92.45
Imp. caș. ter. ung. în aur 3%	82.50
Imp. caș. ter. ung. în argint 4%	73.15
Bonuri rurale croate-slavone	94.—
Imp. ung. cu premii	214.75
Losuri pentru reg. Tiser și Seguediu	152.50
Renta de hârtie austr. 4%	95.30
Renta de argint austr. 4%	95.30
Renta de aur austr. 4%	175.00
Renta de corone austr. 4%	95.25
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	85.25
Losuri din 1899	111.50
Acțiunile Băncii ung. de credit	784.50
Acțiunile Băncii austr. de credit	672.50
Acțiunile Băncii austro-ung.	1775.—
Napoleonori	14.15
Mărci imperiale germane	117.87 1/2
London vista	241.20 1/2
Paris vista	95.17
Note italiene	95.15

Cursul Burselor din Sibiu.

Din 6 Decembrie n. 1909

Banote rom. Comp.	18.76	Vend.	8.84
Argint român	18.60		18.80
Lire turcesci	21.50		21.80
Seris. fonc. Albino 5%	100.—		101.—
Rente Rusesti	254.—		256.—
Napoleonori	19.04		19.6
Talbeni	11.20		11.40
Mărci germane	117.—		117.50

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau imare.

Banca Națională a României.

Situațiune sumară.

1909 15 Novembre	Actiune	1909 7 Novembre	1909 14 Novembre
128 545,525	91245525 Reser. metal. aur 97281513	137.503,708	137.051,513
439,130	37300000 „ Trate aur 39770000	266.566	302,118
87.070.829	Argint și diverse monede	92.682,119	87.394.993
16 775,500	Portofoliu Român și străin.	35.096,344	34.841,558
16 956,474	*Impri. contra efec. publice 18032200	11.999,909	11.999,909
11.999,914	„ „ in cont-corent 16809358	15.011,901	15.011,901
15.372.463	Fonduri publice	3.146.621	3.146.621
3.196,121	Efectele fondului de rezervă	5.982,508	5.982,508
5 966,362	Efect. fond. de amort. amob. și mater.	706.673	706.785
701.552	Imobrie	709,639	820.980
769.308	Mobilier și Mașini de Imprimerie	111.466,290	111.444.790
101.048.734	Cheltuieli de Administrațiune	27.093,605	26.840.468
5,745,902	Depozite libere	31.267.492	32.637.856
27.769.844	Conturi curente	472.933.375	468.182,000
422.360,658	Conturi de valori		
	Pasiv:		
12.000.000	Capital	12.000,000	12.000,000
26.202.197	Fond de rezervă	26.995,066	26.995.066
3.794.654	Fondul amortis. imob. și material	4.052,272	4.052,272
276.481.670	Billete de Bancă în circulațiune	314.468,910	309.635,150
2.190,642	Profit și Perdere	2.237,648	2.237,648
1,642,761	De bănzii și beneficii diverse	1.713,189	1.817,074
101.048,734	Depozite de retras	111.466,290	111.444.790
422.360.658	Scomptul 5% * Dobanda 5 1/2%	472.933.375	468.182.000

Sosit proaspăt:

Iere negre moi de România
Iere roși moi și tescuite (tarama)
Crap sărat
Diferți pești marinați de marea Ostickă ș. a.
Pește proaspăt, Somn, Șalău,
Crap, cegă ș. a.
Meșor de cialiu dela Poppov
Moskva.

I. G. Eremie.
Brașov

Aici află aplicare o calfă cu
purtari bune. (796 5—6.)

Pește sărat

de tot solut cu pretul cel mai ieftin. Comande a se adresa la Magazinul de Deposit al Băncii de credit ung. (Hittelbank) la Gara Brașov. Telefon Nr. 323. (868,1—10.)

Grăbiți-vă și profitați de MARE CHILIPIR

căci n'a fost nici n-o să mai fie așa estinătate ca cu 40 bani să mai poți literare românești, format mare de câte 200—300 pagini din Colekția Șaraga, care se vinde în altă parte 1 leu exemplarul. Biblioci românești Șaraga de câte 100 pagini cu 15 bani volumul. X-nopol A. D., Isteria Românilor în 12 volume mari de câte 275 pagini unul numai cu 7 lei toate 12 volume în loc de 18 lei. În streinătate costă transportul 1 leu 50 b. la 20 cărți trimese odată.

NICOLAI A. PETROFF,
Librar-Editor,
Bărlad—România.

Prețuri foarte reduse numai în Novembre și Decembre.

Costume dela Izsák 8-50.	ATENȚIUNE!	Rocuri blănite dela Izsák 12—
Din cauza vânzării slabe și marfă multă în lunile Novembre și Decembre se vând cu prețuri foarte reduse		
Haine de bărbați și de copii.		
IZSAK HENRICH & Co.		
Rocuri lungi de iarnă Izsák 11—.	Strada Porții 9. Pantaloni Izsák 2-75.	Rocuri scurte Micado, Izsák 6-50
Costume de copii 6-50	Rocuri de iarnă pentru copii 7—	Pantaloni pentru copii 2—

Rocuri pentru copil 4-50

Costume pentru copil 3-80